

Ishaja vesak dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.

»Ishaja« številka se prodaja po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Plače iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. U se glasom 16 stotink na vrsto petič: poslanice, oamrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se aprava ne obračuna. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne plače se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konaracij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konaracij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Ruska armada v Mukdenu. Japonci izgubili pri Liaojangu 40.000 mož.

LONDON 16. »Reuterjev biro« so sporočili iz Mukdena: Ruska armada je koncentrirana v Mukdenu in njega okolici. Ruska banka zopet posluje.

Presenetiti mora dejstvo, da niso Japonci svojih vsehov bolje izkoristili. Neki izvedenec, ki je zdelo rusko stražo spremljal iz nje pozicije južno od Liaojanga do Mukdena, je izjavil, da iz dejstva, da so Japonci tekem desetdnevnih bojev izgubili 40.000 mož mrtvih in ranjenih in da so bili vrbu tega tudi preveč utrujeni, da bi se mogli nadalje prodirati.

V bolnišnici rubečega križa se zdravi 12.000 ranjenecov iz bitke pri Liaojangu.

Ravnatelj korejskih carinskih uradov.

LONDON 16. »Reuterjev biro« je prejel iz Sangaja sledečo brzjavko. Kakor poročajo razni listi, je japonska vlada potrdila Mac Lacy Browne kakor ravnatelja korejskih carinskih uradov.

Japonci v Liaojangu.

LONDON 16. »Standard« so sporočili včeraj iz Sangaja: V Liaojangu je zopet mir. Trg je odprt. Ljudstvo rado sprejema japonske vojne bankovce. Japonci so zaplenili 21 železniških vozov in mnogo krme. Pokopanih je bilo 1300 Rusov od desnega krila, 800 od centra in 1000 od levega krila. V smeri iz Mukdena je vse mirno. Dve ruski diviziji se nahajata južno od reke Hunho.

Iz Port Arturja.

PETROGRAD 16. »Ruska brzjavna agentura« je prejela včeraj od svojega specialnega poročevalca iz Harbina sledečo brzjavko: Glasom došlih poročil leže okoli Port Arturja mnogoštevilna trupla ter okužujejo zrak. Sovražnik ovira njihov pokop ter strelja na naše sanitetne oddelke. Obstreljavanje mesta in utrdb traja dalje, čeprav z velikimi presledki. Zdi se, da so na zapadni fronti japonske čete dobile ojačenje. Japonci utrjujejo svoje pozicije pri črni Kinčev in pred Port Arturjem. Naša garnizija je dobre volje. Streljiva in živil je v obilici. Port Artur je pripravljen na dolgo in trdovratno obrambo.

LONDON 16. »Reuterjev biro« poroča iz Čifu: Neki Kitajec, ki je dne 12. t. m. zapustil Port Artur, javlja, da so Japonci med 8. in 10. t. m. baje vzeli eno utrdbo na Visoki gori dve miljii zapadno od zlatega hriba. Japonci so se zamogli v utrdbi držati radi slabega smodnika, ki so ga rabili Rusi na Zlatem hribu. Japonci skušajo napraviti pol utrdbam mine, toda to delo je silno težavno in gre počasi od rok.

PODLISTEK.

Ob smrtni postelji.

Slička iz življenja. — Spisal Matija Lovko.

»Elvira, torej ti ohašaja — ti me zapušča«, je vzdihoval eleganten gospodič na peronu kolodvora. V levici je držal vozni listek, z desnice pa je stiskal k sebi svoj najdražji zaklad — svojo mlado lipo Elviro. »Moram domov, Stanko, moram in moram!«

Stanko je potisnil klobuk nižje ra oči ter jo z očena rokama pritiskal še močnejše k sebi. Po licu pa mu je porosila debela solza. Nikdar v življenju ni čutil srčne bolelosti, še nikdar ni občutil avojih lastnih solz, a sedaj mu je bilo dovolj.

Koliko bogatih in krasnih dam si ga je že zaželelo, koliko staršev že posredovalo v to, a on je preziral vse. Ljubil je le eno bitje, za katero je žrtvoval ves trud in živ-

Cesta Mukden-Sinminčun v ruskih rokah. — Japonska ojačenja.

LONDON 16. »Reuterjev biro« je zvedel včeraj iz Kuantung preko Tientsina, da imajo Rusi še vedno v oblasti veliko cesto, ki vodi iz Mukdena v Sinminčun. Njihovo desno krilo ščiti en armadni zbor, ki se nahaja nad reko Hunho. Japonci izkrcavajo neprestano čete v Niučvangu ter odpošiljajo zimske predmete in razne zaloge po reki Liao navrgor.

Izjava japonskega poslanika v Londonu.

PARIZ 16. »Matin« je priobčil pogovor svojega londonskega poročevalca z japonskim odposlancem Hajašijem, ki je rekel, da se motijo oni, ki menijo, da se Japonska ne bi mogla tako dolgo bojevati kakor Rusje.

Vojna utegne oslabiti obe državi, toda posledice bodo za Rusijo strešnjeje kakor za Japonsko. (?) Prvihodaja bitka se bo vršila pri Tienlingu. Vojna se nadaljuje tudi po zimi. Japonci so svoja prometna sredstva v zadnjem času zelo zboljšali, kar olahčuje njihovo prodiranje proti severu. Konečno je izjavil Hajaši, da so se Japonci odrekli nadi, da bi zamogli zavzeti Port Artur z naskokom. Trdnjavo bodo z gladom prisilili, da se uda. To bo trajalo seveda dolgo časa. Ako bi vzeli Japonci Port Artur, bi imeli seveda na razpolago 50.000 mož, katere bi lahko odposlali na sever, toda teh ne potrebujejo.

Ruska križarka »Koreja«.

LONDON 16. »Reuterjev biro« je prejel včeraj iz Viktorije (Angleška Kolumbija) sledeče poročilo: Možno angleške vojne ladje »Grastone«, ki je dospela semkaj iz Comoksa poroča, da je ruska pomožna križarka »Koreja« p'ula počasi južno od Wancowerja.

O izgubah ruskih častnikov pri Liaojangu.

PETROGRAD 16. »Ruski Invalid« je priobčil listo o izgubah ruskih častnikov pri Liaojangu in sicer dveh polkov prve in treh polkov pete vzhodno-sibirske divizije, nadalje 45. divizije in treh polkov 54. divizije, da gestanskega polka konjenišva in treh topničarskih brigad. Dva generala in 31 častnikov je bilo mrtvih, 138 častnikov pa ranjenih; 6 jih je ostalo na b'jšču. Največ sta trpela 45. in 9. divizija, med vsemi pa nešinski polk, ki je izgubil 45 častnikov.

Položaj pri Port Arturju.

PETROGRAD 16. Brzjavka admirala Aleksejeva na carja Nikolaja od 14. t. m. se glasi: Od portarturskega poveljnika generala Steseljja sem prejel sledeče poročilo:

Dne 31. avgusta. Glasovi kitajskih poročil utrjujejo Japonci goro Samson ter polagajo pred njo mine. Istotako gradijo pri Port Arturju močne utrdbe ter nastavljajo po noči nove baterije. V svojih proglaših pozivljajo naše čete, naj se udajo. General

Steselj vidi v tem znak, da si je sovražnik svojega nevspeha v svesti. Posadka je sprejela vest o rojstvu prestolonaslednika Alesija z nepopisnim oduševljenjem.

Dne 3. septembra. Sovražnik je na zapadni fronti prejel ojačenja ter nadaljuje obstreljavanje utrdb, notranjega mesta in luke. Zvečer in po noči je izstreljal v mesto kakih 250 granat. Japonska eskadra je vedno na odprtem morju, tako da jo je možno videti.

Mnenje ameriških častnikov.

LONDON 16. Ameriški častniki ne verujejo, da pričnó japonske armade pred koncem tega meseca večje operacije. V New York je došlo poročilo, da dežuje okoli Mukdena že šest tednov.

Vreme v Mukdenu.

PETROGRAD 16. List »Ruskoje Slovo« je prejel iz Mukdena brzjavko: Žetev kaoljana je pričela, to bo zelo olajšalo operacije ruskih čet. Vreme je nehalno, ceste in pota se bo zamoglo rabiti še le koncem septembra.

Brzjavne vesti.

Kongres novinarjev.

DUNAJ 14. Udeleženci kongresa novinarjev so napravili vzlic slabemu vremenu izlet na Semering, odkoder odpotujejo jutri v Salzburgemgut.

Rojstvo italijanskega prestolonaslednika.

RIM 16. »Agenzia Stefani« poroča iz Raceonigi: Kraljica Helena je po noči ob 11. uri srečno povila prince, ki je dobil ime Humbert, prince piemontski. Kraljica in zorojenec se počutita dobro. Prefekt kraljeve palače je rojstvo takoj sporočil članom kraljeve hiše, načelnikom diplomatskih zastopstev pri Kvirinalu in rimskemu županu, dočim je ministarski predsednik Giolitti obvestil o rojstvu prefekte in pokrajinske oblasti.

RIM 16. Stoineden strel iz topov in zvonjenje na kapitolu je naznanilo rojstvo prestolonaslednika, kar je bilo v mestu sprejeto z iskrenimi znaki veselja. Ulice rimske so izvenredno živahne. Listi so izdali posebne izdaje. Mnogo hiš je že v zastavah.

RIM 16. Iz vseh mest Italije prihajajo poročila o radostnih izjavah prebivalstva povodom rojstva prestolonaslednika. Mesta so v zastavah. V Raceonigi prihajajo neprestano brzjavna čestitana.

PARIZ 16. Predsednik Loubet je kralju Viktorju Emanuelu odposlal iskreno čestitko povodom rojstva piemontskega prince. Minister Delcassé je v imenu vlade odposlal čestitke ministru zunanjih stvari Tittoniju.

RIM 16. Kralj je podpisal celo vrsto dekretov pomiloščenja.

Izgredi v jetnišnici.

NIKOLAJEV 16. Ko je hotela včeraj uprava jetnišnice zabraniti izgrede proti nekemu kazjenecu, je prišlo do nemirov, ka-

Stroj je zapiskal, vrata vozov so se zaprla in vlak se je začel pomikati dalje. V tem hipu se je zazdelo Stanku, kakor bi čul še njen glas, a ne v prirčno slovo, temveč v nekak zasmeh in prezir. Povešil je glavo k tlom in odišel negotovih, počasnih korakov.

Ura je odbila polnoči. Stanko je sedel v kavarni ter premišljal in računal na boljše čase. Bil je navaden agent raznih tvrdk, ker vžle temu, da je dovršil osmi gimnazijski razred z izvrstnim vpehom in je bil nadarjena glave, ni mogel dobiti boljše službe. Sreča mu ni bila mila do sedaj. Po dovršenju srednješolskih studij mu ni bilo možno na visoke šole, ker je bil sin revnih starišev, ki se mu vrhu tega umrli v njega prezgodnji mladosti. Ostal je torej sam brez sorodnikov in brez pomoči. Res, da je iskal in vlagal prošnje na različne urade, toda vse je bilo zaenotj. Sedaj pa je hotel poskusiti še enkrat in to zadnjič. Takoj v jutro je nastopil pot.

tere je bilo treba z oboroženo silo udušiti. En kazjenec je bil ubit, trije pa ranjeni. Tudi en paznik je bil ranjen.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 13. septembra 1904.

V politični areni začenja gibanje. Ljudje so zopet malo oživelj, vzdramili so se iz spanja. Vzdramil jih je reški »Novi list« z jako znamenitim odkritjem, ki je izkvalo največje zanimanje v Zagrebu v vseh krogih. »Novi list« je bil dobil knjigo »Hrvatska na mučeniškoj klupi«, ki jo je napisal bivši tajni agent zloglasnega barona Raucha, imenom Sinković V tej knjigi — ki je, ker je bila pisana pred 30 leti, taka rariteta, da je nikdo nima več —, se povdarja, da je baron Rauch vzdrževal kor tajnih agentov z mesečnimi plačami. Ti so imeli nalogo, da so špijonirali opozicijo, kateri je bil Rauch krvni neprijatelj. Ta kor agentov se je imenoval »zbor osvete«, a pripadali so mu jako ugledni ljudje — madjaroni. Sinković navaja, da je temu zboru ogleduhov pripadal tudi — dr. Josip Frank, današnji »najradikalnejši« Hrvat in da je imel 60 gld. plače. »Hrvatsko pravo«, organ dra Franka, besni radi tega razkritja in pravi, da »Novi list« žali — stranko, ali knjige same ne pobija ni z jedno samo besedo!! No, nekateri člani onega kora so še živi, pak, ako oni izpovedo, da je bil Frank res Rauchov tajni agent, potem ne bo Franku preostajalo drugega, nego da se za vedno umakne s političnega pozornišča. To bi bil moral storiti že davno, da ne bi bilo vsaj toliko pohujšanja na Hrvatskem ta zadoja leta radi njegove — osebe.

Slednjič treba razčistiti ta politični kaos, da se na eni strani zbere prava in neponarejena opozicija, a na drugo naj stopijo omahljivi in madjaroni. Potem bo borba za prava narodna laglja in vspešnejša, ker bo več iskrenosti, ker ne bo več fraz in samonečelne politike. Ali ni smešno, ako se »Hrvatsko pravo« drzne trditi, da je bil v Zlataru kandidat Pisičić izvoljen po »volji naroda«. Ne, on je bil izvoljen zbog strankarske strasti — z glasovi svečnikov furtimašev, ki so morali na komando od zgoraj glasovati za Pisičića. A vrla »Narodna obrana« je pisala pred volitvijo, da z izvolitvijo Pisičića hrvatski sabor ne pridobi mnogo, ker on bo v zbornici molčal, ali pa bo držal »stoloravnateljske« govore o vsem in vsakem, samo ne o narodnih potrebah. To se je Pisičiću zdelo krivično in hoče sodno tožiti »Narodno obrano«. In to se potem imenuje »delo za narod«: tožarenje po sodiščih. Od tega poslanca se je res mnogo nadejati, ker on bo vsakogar, ki mu bo govoril resnico — tožil!

Ta volitev je bila žalostna, a sedaj se pripravljajo še žalostnejša. Da si volitev v Biskupen še ni razpisana, je vendar agitacija Tomca veliko strastnejša in nedostojnejša nego je bila v Zlatarju. Ta človek si je vtepel v glavo, da mora postati narodnim zastopnikom Šel je naravnost in brez pomisleka na centralni kolodvor. In glej čudo! Bil je vsprejet s primerno še dobro plačo. Nastopivši službo se je nekoliko utolažil. Seveda so bile njegove misli le še daleč, daleč pri Elviri. Tolažil je samega sebe, saj mu je slovesno obljubila, da se povrne. Ali mučnih dvomov se ni mogel iznebiti. Tisti čudni, nekam zlobni nasmeh — ta mu je neprestano vzbujal dvome. Slednjič pa se je odločil, da bo po določenem času čakal še dva meseca, potem pa da pojde sam na njen dom. Ta je bil, kakor mu je zatrjevala, v velikem trgu C., oddaljen dve uri od železnice. Mati njena, ki je bila vdova, naj bi imela največje posestvo v trgu.

Meseci so potekali. Tudi pridejana dva sta prešla in minil je še tretji, a o Elviri ni bilo ne duha ne sluha. Tedej se je odločil, da izvrši svojo namero.

(Pride še).

tako ali tako in v saboru na »krščanski podlagi« zjedini madjarone in opozicijo. Ali ni to več nego sramotno? Njemu je dovolj, da bo firma krščanska, pa če bi pod to firmo sedeli z opozicijo tudi najzakletiji sovražniki hrvatskega naroda. In takov človek bo izvoljen, a človek svobodnostnih in naprednih misli, rodoljub brez mrve sebičnosti, dr. Pero Magdić moral se bo umakniti. A tega človeka bi trebali v saboru kakor kaplje vode.

Gospod urednik! Obečal sem Vam bil sicer, ko sem bil začel pošiljati te dopise, da se ne bom utikal v strankarske razmere v Hrvatski, ker to ni potrebno, da se tudi v slovenske novine zavlačuje naša nedostojna borba. Do sedaj sem se tudi držal tega in se bom v bodoče. Ali za danes si nisem mogel kaj, da ne bi povedal tega malega opisa iz našega strankarskega življenja. Ne vodi me strankarska strast, ali boli me, ko vidim, kakova je danes naša politika, kako ni nič drugega, nego li samo osebno nadzodrovanje, torej politika oseb, a ne politika stvarna. In tako se nam zopet bliža sabor in opozicija — se kolje med seboj. Madjaroni si terejo roke v zadovoljstvu, saj na njih se nikdod niti ne ozira. In pride sabor in opozicija se bo bavila z grdenjem svojih lastnih prvakov mesto da bi zvala vladno na odgovornost radi snovanja madjarskih šol in povspenjanja pangermanskega gibanja! A vlada bo mogla nadalje nemoteno izvajati svoje načrte; vlada pojde na dalje na roko širjenju madjarizacije in dušenju ustavne zavesti. Zares: žalostna perspektiva!

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 16. septembra 1904.

Iz Londona prihajajo dalje poročila, ki potrjujejo, da si tam vrši znamenita evolucija v sodbi glede vrednosti ruske in japonske vojske in glede končnega izida te vojne. Londonske vesti kažejo celo vedeti, da se tudi v Tokiju začnejo pojavljati dvomi glede izida te vojne ter da uvidevajo, da so podcenjevali odporco silo ruske vojske. V Tokiju da priznavajo, da je bila japonska zmaga pri Liaojangu nepopolna. Najznačilnejša pa je velika sprememba v pisavi velikega angleškega lista »Times«, ki je bil vedno strupeno sovražen Rusiji. Ta list izjavlja naravnost, da je položaj Japoncev jako nepovoljen in da je prav za prav Kuropatkin gospodar situacije. Da je položaj ruske vojske povsem pomirljiv in zadovoljiv, prida tudi neko poročilo iz Mukdena, kjer je rečeno, da so se ljudje tam popolnoma pomirili, da je izginel vsaki strah. Banka ruska je začela zopet poslovati.

A vsa nadaljna poročila potrjujejo tudi, da so bili dnevi pri Liaojangu za japonsko vojsko pravi dnevi groze. Neki angleški vojni veščak, ki je sledil ruskim zadnjim strazem poročila, da so se Rusi umikali v najlepšem redu. A to so mogli, ker jim Japonci sploh niso mogli slediti. In to za to ne, ker so imeli strašanskih izgub. Po zatrdilu tega poročevalca so iznašale te izgube do 40.000 mož, mrtvih in ranjenih.

Takov je bil torej pri Liaojangu tisti »Sedan« Rusov, ki so ga napovedovali japonski listi z vso gotovostjo. Moremo si torej predstavljati, kakovo mora biti sedaj razočaranje v teh krogih! Tu je sedaj, tisti od nas z matematično gotovostjo pričakovani trenotek, ko se začnejo v pehli obračati na rusko stran. Ali to je še le začetek... konca japonske sreče, ki je bila umevna ob vseh ugodnostih, ki so bile na japonski strani, dočim so morali Rusi premagovati nešteto neugodnosti in takih, kakoršnjih ne bi tako srečno zmogla nijedna druga vojska.

Sodba italijanskega poročevalca o japonski vojski.

Enrico Barone, specialni poročevalec rimske »Tribune«, graja v ostrih besedah politiko japonske vojske ob obleganju Port Artura. On meni, da je to velik pogrešek, da se Japonci zadržujejo pred Port Arturjem ter tako slabijo svoje moči, namesto da bi z združenimi močmi nspadli Kuropatkinovo armado ter jo porazili. »Naj bi v Tokiju ne pozabili«, piše Barone, »da je bil Liaojang samo polovičen, drago plačan, nezarejen taktičen vseb. Port Artur se še vedno upira in Kuropatkin ima še vedno v svoji oblasti pozicijo, s čimer dokazuje, da je v resnici to, česar niso uvideli površni vojni kritiki — namreč vojak prvega reda, ki vzhle neugodnim razmeram, v katerih se je vojna pričela, dela sovražniku velike preglavice«.

Poročila o položaju v Mukdenu.

Berolinski »Lokal-Anzeiger« je prejel iz Tokija poročilo, da Rusi utrjujejo Tienling, kamor prihajajo nove čete. Sodi se, da se bo bodoči odločilni boj vršil tamkaj. Ruske čete se nahajajo še južno od reke Hun ter se vedno v dotiki z japonskimi poizvedovalnimi četami.

Polkovnik Gaedke je pa brzojavil »Berl. Tageblattu« iz Tienlinga, da Rusi za sedaj ne zapuste Mukdena.

Za rusko brodogrje.

Kakor poročajo ruski listi je došlo do 24. avgusta t. l. odboru za pomnoženje brodogrja približno 11 milijonov rubljev dobrovoljnih darov.

Kako Pasquale Villari tolmači irredentizem!

Pasquale Villari je naš dober znanec. Poleg tega, da je najznamenitejši zgodovinar sedanje Italije, profesor na visoki šoli v Florenci, člen italijanskega senata, je tudi nekak vrhni inspektor Italije za avstrijske »italijanske« pokrajine in vodi referat na zborovanjih znanega društva »Dante Alighieri« o italijanstvu v avstrijskih »neodrešenih pokrajinah«. V tej lastnosti je že potoval po teh naših pokrajinah in je nadzoroval razne italijanske šole. Oa je torej avtoriteta in kapaciteta v stvarih italijanskega irredentizma.

Po takih antecedencijah nas more le zanimati v visoki meri, ako nam Villari začneja tolmačiti bitstvo irredentizma. Vzbudi je torej vso našo pozornost, ko smo v včeraj došli nam »Neue Freie Presse« zazrli dolg članek pod naslovom »Irredentizem«, ki ga je signiral Pasquale Villari. Oglejmo si, kako ta avtor označuje naravo irredentizma, da bi se morda — kakor pravi v uvodu — odstranila nekatera nesporazumljenja. Temeljna pogreška, pravi, je ta, da se misli, da se irredentizem širi iz Italije v »italijanske« pokrajine v Avstriji. Narobe da je res. Od Milana do Palerma se le redko čuje o irredentizmu, zato pa se v Trstu, Trentinu in Istri govori skoro samo o tem. Ko je bil on, Villari, izvoljen predsednikom društva »Dante Alighieri«, so mu od vseh strani stavili pogoj, naj ne tira irredentizma, ako hoče, da bodo pristopali. To da je značilno. — Potem se Villari bavi, z vprašanjem, kako je to, da na Korziki, Malti, v Nici, v Švic, ki so vendar tudi italijanski kraji pod tujim gospodstvom, ni nikakega italijanskega irredentizma?! Kratki zmisel Villarijevega pojasnila je ta: ker so Italijani tam zadovoljni! Iz tega pjasnila pa izhaja samo pojasnilo na vprašanje: zakaj je v Avstriji italijanski irredentizem?! Avstrija da se diži v merskem starih sistemov, ki imajo vedno tudi stare konsekvence. Ni pa vesikar dunajska centralna vlada kriva na tem, ampak njeni uradniki. Mnookrat prihaja zlo vsled neizogibnih konfliktov med narodnostmi avstrijske države. Ker so Italijani vedno v manjšini, so navadno oni žrtvi.

Ne le, da se Italijanom odreka avtonomija, ki jo zahtevajo, in do katere imajo pravico tudi po avstrijski ustavi, ampak administrira se jih tako, da se jih združuje s kako manjšano Nemcev ali Slovanov, katerih poslednjih koristi prevladujejo na škodo Italijanov.

To je prvi vir nezadovoljnosti Italijanov. Ali še vedno zlo prihaja iz jezikovnega vprašanja. Tu se čudi, kako se mora snovati nemške ali slovanske šole med prebivalstvom, ki je povprek, ali po večini italijansko?! Italijani plačujejo davke, s katerimi se vzdržujejo te šole; potem pa morajo doprinositi nove žrtve za italijanski pouk. Za Italijane v Avstriji je jezikovno vprašanje — vprašanje za življenje in smrt. Italijanom je do intelektualne in moralne eksistence. Ako bi dali — trdi Villari — Italijanom v Avstriji pometno avtonomijo in ako bi jim zagotovili svobodno rabo jezika z zadostnim številom italijanskih šol, bi kmalu navstal mir. Vsaka aspiracija po združenju z Italijo bi zginola.

Končao se bavi Villari z vprašanjem italijanskega vseučilišča v Trstu. Italijanom se ne more odrekati pravice do lastne vsrjoje. Zato je potrebno, da se ustanovi ital. vseučilišče v Trstu, ker sicer ne bi imelo nasade do vapevanje. Rovereto na bi mogel toliko prispevati, kolikor more Trst. Villari ne veruje, da bi bilo vseučilišče ognjišče irredentizma. Italijanski dijaki, ki z ogorčenjem odhajajo v Italijo k študiju, ti so, ki delajo

propagando za irredentizem. Tako raste nezaupanje med obema državama in navstaja videz, da je Italija sklenila zvezo z Avstrijo, da more potem pod roko delati proti njej. To stanje ne koristi nikomur. Le pravo spoznavanje dejstev more odpraviti nesporazumljenje in pokasati na pravo pot.

Jutri se hočemo povrniti k tem izvajanjem Villarijevim.

Drobne politične vesti.

— Italijanske vseučiliščne vsporednice v Inomostu. Iz Inomosta poročajo, da je vlada končno kupila neko hišo v predmestju Wilten, kjer nameni italijanske kurze juridične fakultete.

Novi bukovinski deželni glav var. Namesto odstopivšega bukovinskega deželnega glavarja Lupula, je bil imenovan deželni glavarjem zopet Roman baron Wasilko. Deželni poslanec dr. Stefan Smal-Stoki je imenovan njegovim namestnikom.

Kronanje srbskega kralja. Na kronanju srbskega kralja bodeta Bolgarija in Čuagora zastopani po posebnem odposlanstvu, druge države bodo zastopali dotični odposlanci v Belemgradu. Kronanja se udeleži mnogo naroda toliko iz Srbije, kolikor tudi iz Hrvatske in južne Ogrske.

Cena stanovanju je silno visoka, za malo sobo v hotelu se bo zahtevalo 50 dinarjev (dinar = 96 stot.) na dan. Za one udeležence, ki ne bodo mogli dobiti stanovanja, priredi mesto posebne šotore.

Sestanek ruskega carja z nemškimi cesarjem. Glasom neke vesti, došle iz Petrograda, poroča poljski list »Czas«, da pride ruski car čim prej v Skiernewce. V ruskih dvornih krogih menijo, da se tam sestaneta car in nemški cesar.

Slovo Poljske je zvedelo baže iz avtentičnega vira, da pride car Nikolaj v prihodnjih dneh na rusko Poljsko. V Kieleu in Modliu bo inšpiciral topništvo. Veči del topništva, ki je v posadkah na ruskem Poljskem, pojde na bojšče v Vzhodno Azijo.

Rožnavaški škof resigniral. Iz Budimpešte poročajo, da se je rožnavaški škof Ivankovics, kateremu so radi dolgov sekvestrirali škofijske dohodke, odpovedal svoji škofiji. Odpoved sta vsprejela papež in cesar. Škof bo dobival 4000 K milostne letne penzije.

Domače vesti.

Naš podlistek. Prihodnje dni pričnemo priobčevati roman »Kletva« slavnega hrvatskega, tudi čitateljem tega lista znanega romanopisca Avgusta Šenoa. Težko da bi se katero-koli delo v vsej hrvatski književnosti dalo vsporediti s tem obsežnim delom hrvatskega Scotta. Paralelo s katerim si bode delom odločila bi v prilog »Kletve« ne samo izbranost materijala in idealna tendenca, ampak tudi skoci in skoci sistemizacija materijala in visoki poet stils. Z »Zlatarjevim zlatom«, tudi priobčenim že v »Ednosti«, je Avgust Šenoa ustvaril pravi hrvatski historični roman ljubavnega stila, »Kletva« pa je piramidalno delo, historički dovršeno. Govori se, da se je Avgust Šenoa več neg 10 let pripravljval za to, ne vemo, ali težavneje ali držeje podjetje. Preiti — v formi romana — zgodovino najmanje 4 vekov (11.—15. stoletje), je naloga, ki si jo more staviti genij, dosepeši na višek svoje moči. Šenoa je bil beležnik starega mesta Zagreba in kakor tak je imel najlepšo priliko za proučanje vseh starih listin in dokumentov, ki so se direktno ali indirektno razterali na glavno nit postavljenega si dela. To delo je plod velike marljivosti, a vendar ni nikjer sledi nenaravnemu: povsodi organsko razvijanje iz jedinstvene celine.

Vsi znaki klasicitete so zbrani tu v najlepšo harmonijo in globoko čuvstvo in plastičnost opisovanja. Profesor Miler je mogel v svoji hrvatski književnosti s pravico povdariti, da, ako bi bila usoda določila Šenoa malo več naklonjenosti — daljšega življenja, bi bil on danes velikan na svetovnem glasu.

Iz vsega članka je razvidno, da se to poslednje nanaša na »Kletvo«. Preobširno bi bilo, ako bi se spuščali v estetično presojevanje v kritiko romana. Karakteri a la Angelja in njeni viteški ljubimec, ban Pareasumirati glavni utis, ki ga je roman mogel napraviti, ter spregovoriti na sploh o tehnični delu.

Ruski kružok. Vsi oni, ki se bodo učili rusci, vabljani so na sestanek in pogovor za t. t. k. zvečer ob 8. uri. Odbor ruskega

kružka prosi, da pridejo gotovo vsi, da se bode moglo čim prej odločiti radi pouka. Zalogostno bi bilo, če bi se moralo tudi letos hoditi dvakrat, trikrat predno bi se kaj ukrenilo. Poleg tega, da kaže to malo zanimanja, je še izguba časa za dotične, kateri gotovo pridejo, a zastoj.

Pridejo naj torej prav gotovo vsi, ki bodo zahajali k pouku. Čas je sedaj najugodnejši, večeri dolgi in prijetni. Pride naj nas mnogo kakor v torek, tako k vsaki uri predavanja.

Priti je v slovanško Čitalnico (Narodni dom.)

Pesek v oči — Potrpežljivost in dobrota sta pri kraju. Iz Boršta nam pišejo od 14. t. m.:

Gospod urednik! V cenjeni »Elinosti« od torka ste priobčili, da sta kapelaniji Klanec in Podgorje povzdignjeni v samostojni župniji. Po smrti dolinskega župnika veleč. g. Varla meseca oktobra 1899. smo sledečega meseca novembra tudi mi Borštjani vložili na tržaškem škofijskem ordinariatu in na c. kr. namestništvu v Trstu prošnjo, da bi se naša borštjanska kapelanija povzdignila v samostojno župnijo.

C. kr. ministerstvo za nauk in bogoslužje je že izdalo dva dekreta, da se ima ustanoviti naša župnija in to ustanovitev smo tretjo nedeljo po sv. 3. Kraljih leta 1903. (ravno v tistih dneh, ko je dal tržaški škof Nagl zapreti riemanjsko cerkev) tudi že kaj slovesno praznovali. Sedaj pa vemo, da je to bilo samo pesek nam v oči! V Borštu imamo še dandanes kapelanijo. S to našo namerovano novo župnijo se je občinski zastop v Dlini pečal že štirikrat zadnji krat dne 18. junija t. l.

Izdali so tudi že tiskano ustanovno pismo, ki je treba le še podpisati. A zdaj smo slišali na svojo žalost, da sta proglašeni župniji v Klanec in Podgorju, a naša borštjanska pa ne! Na nas so pozabili, da si so nam prvimi obetali! Zakaj niso proglasili tudi naše fare? To nas razburja.

Z velikimi stroški smo letos popravili našo cerkev, ki je bila na več krajih razpokana. Pričakovali smo da bomo imeli v tem mesecu velike slavnosti; to je, da pride škof Nagl blagoslovit našo cerkev, da ob tej priliki inštalira našega novega župnika in da bo tudi birma! Zlaj pa je ves ta up šel povdi.

Sliši se, da bo prihodnji mesec v Dlini birma in da bomo morali poslati tja tudi naše otroke, a naša kapelanija da ostane še naprej — kapelanija.

Gospodje na tržaški škofiji naj si zapomnijo, da smo bili do sedaj dobri in mirni, ali sedaj da spregledujemo in odpiramo tudi mi oči vsak dan bolj. Naj se gospodje ne šalijo več z nami. Zdaj so začeli tudi neki naši starokopitneži sprevidjati, da so gospodje v Trstu le preveč zlorabljali našo potrpežljivost in dobroto. Pri nas je bila velika večina ki je po strani gledala Riemanjce zaradi njih nastopanja. Zdaj pa jim daja prav! In če kdaj dosežemo kaj, vedeli bomo, da se imamo z hvaliti na tem le pogumu in neustrašenosti Riemanjcev, kakor se imajo njim zahvaliti Klančani in Podgorci za svoji novi fari.

Mi ne bi bili nikdar nič dosegli s svojo krotkostjo in pokornostjo. Dobrota je sirota, pravi pregovor. Žalostno je, da smo le po strani gledali sosede, ki se borijo tudi za nas in naše pravice, mesto, da bi jim bili pomagali. — Ali, kakor sem že gori rekel: tudi pri nas se slepecem odpirajo oči! Gospodje v Trstu naj si zapomnijo, da je nas Borštjanov na strani Riemanjcev že precejšnje število, ki raste čim dalje bolj.

Borštjan.

Pripomba uredništva. V štev. 23 od 29. januarja 1903 je bila priobčena »Edinost« dopis iz Boršta, v katerem je bilo opisano slavlje, ki so je priredili vseh vesti, došle od okrajnega glavarja, da je kapelanija v Borštu povzdignena v samostojno župnijo, in sicer s pravomočnostjo od 1. januarja 1903. Mi pa, skeptiki kakoršnji smo, k. r. precej dobro poznamo sistem in ljudi na namestništvu in na ordinariatu, smo napisali nastopno pripombo uredništvu: »To poročilo se nam zdi nepopolno. Kakor vidijo namreč čitatelji, je ta župnija ustanovljena »razglasom« (menda ukazom) c. kr. okrajnega glavarstva, dočim se župnija pravilno ustanovljuje ukazom preč. škofijskega ordinarijata. Ali v naši škofiji se dogajajo v zadnjih

vel itd. — so klasični tipi poštenega in globokega rodoljubja. Kako večje vpleta v hrvatsko zgodovino tudi bosansko vprašanje, kralja Trdka! Mi hočemo priobčiti ta roman, uverjeni, da ne ustrezemo samo zabavi ampak tudi intelektualni potrebi naših čitateljev. Zatem pa hočemo v glavnih črtah časih čudne stvari. Seer pa pravi sam dopisnik, da mine še nekaj mesecev poprej, nego se ta stvar končno uredi.

Kaj pravijo Borštjani k tej naši lanski pripombi? Smo-li bili slabi proroki?

Politika v cerkvi. Dne 8. t. m. se je vršila jubilejna procesija iz Celoveca v Gosposveto. Procesija je bila napovedana tudi v »Miru«. Po tej okolnosti bi bilo sklepati, da je bila prirejena tudi za Slovence. Ali v Gosposveti je bila samo nemška propoved. Na slovenske vernike so pozabili, ali ka-li? Iz katerega vzroka? Je-li bilo to na korist veri? Ali cerkvi? Ali izveličanju duš? Me ne bi priznali veljavni ne 1., ne 2., ne 3. — izgovora! Kje je torej vzrok? Namška politika, nemška politika, prijatelji! V bolje umevanje povdarjamo, da je procesijo vodil njegova ekselezenca knez in škof celovski! Od Poreča pa do Trsta, in od Trsta do Celoveca, in od tu do Zagreba ter toli do Sarajeva in od tam preko Dalmacije do Poreča se vleče ista protislovenska politika v cerkvi.

Kontrolni shodi domobrancev. V brambovski vojskinci v Rocolu se bodo kontrolni shodi vršili po tem-le redu. Glavni shodi: dne 26. oktobra za pripadnike brambovskega polka št. 5 z začetnimi črkami A—G, dne 27. oktobra z začetnimi črkami H—O, dne 28. oktobra P—S, dne 29. oktobra T—Z. Dne 31. oktobra pa za vse one obvezance izletnikov 1892. in 1893, ki so poprej pripadali specialnim četam, a so pridodeljeni sedaj brambovskemu polku št. 5. Dne 3. in 4. novembra za one pripadnike deželne brambe, ki niso pridodeljeni brambovskemu polku št. 5. Dopolnilni kontrolni shodi bodo: dne 21. novembra za vse pripadnike brambovskega polka št. 5. Dne 22. novembra za pripadnike družih brambovskih polkov. Začetek shodov vsakokrat točno ob 9. uri popoldne. Priti morajo vsi tu bivaajoči pripadniki deželne brambe, toliko oni, kol pripadajo brambovskemu polku št. 5, kolikor oni ki so pridodeljeni drugim brambovskim polkom.

Prinesti je seboj vojaško knjižico. Prihoda na kontrolni shod so rešene le tiste osebe, ki so se udeležile vaj, ali so bile med letom v aktivni službi; in poleg teh še one, ki so se letos predstavile za vaje, a so bile odvezane bodi iz zdravstvenih, bodi iz katerih drugih obzirov. Za vse druge brambove obstoji obveza, da pridejo na kontrolni shod. Odvezani morejo biti le tedaj, ako govore za to vzroki, vredni posebnega obzira. Dispenzo podelja dotično poveljstvo brambovskega dopolnilnega okraja. Prošnje, previjene s kolekom 1 krono, naj se dolo- aljejo mestnemu magistratu.

Avdijsenca. Cesar je sprejel včeraj v avdijski prošti goskega metropolitanskega kapitlja dra. Alojzja Faiduttijsa.

Veroučiteljem na veliki hrvatski gimnaziji v Pazinu je imenovan g. Fran Franko- kola župni upravitelj v Lovranu.

Petsko društvo »Zvonimir« v Rocolu priredi letos svojo drugo in zadajo veselico s plesom na vrtu g. Prašelj pod milim nebom. Zopet nam bodo prika videti nastop našega mladega naraščaja.

Velikega pomena je tudi v političnem obziru t. mlado pevsko društvo izlasti sedaj, ko se v Rocolu vse nekako spreminja. Upamo, da »Zvonimir« ostane zvest in neomahljiv kakor ska na obržu, ko se razturkano valovje penete zaganja vanjo. Upamo, da bo »Zvonimir« trdnjavca, iz katere se bo Rocol v brau postavil proti svojim neprijateljem. Toda to je mlado društvo. Mladi so člani, mlado narodno umevanje. A kar je mladega, treba opore moralne in gnotne. Zato je naša dolžnost, da pohitimo jutri v Rocol v čim večem številu, da s svojo prisotnostjo navdušimo naš mladi naraščaj v Rocolu, naš prihodnje boratelje!

Kam gremo jutri? Jutri v nedeljo prične ob 4. uri pop. na dvorišču g. Goriupa na Opčinah, veselica s tombo in plesom, ki jo priredi tamošnja »Zavarovalnica za govejo živino« se sodelovanjem openskega pevskega društva »Zvon«. Ker Opčina ni daleč, se je naj jati velikanske udeležbe.

Požar. Včeraj popoldne ob 3. uri so bili gasilci glavne gasilke postaje telefoničnim putem obveščeni, da gori Michaels li-

jeva tovarna za destiliranje črne smole (katarms), v ulici della Tesa št. 10. Gasilci so šli na označeno mesto z več vozovi. V tovarni je bil namrašč prikl kotel za destiliranje smole, v katerem se je nahajalo nič manje, nego 24.000 kg smole.

Škoda provzročena po požaru je velika, vendar se je še ni moglo ceniti. Tovarna je zavarovana za 300.000 kron. Sicer je pa zgorel le en del tovarne.

Izlet na Mangart.

Spisal I. Kevc.
(Dalje.)

Na jasnem horizontu je plavala luna in nam je prijazno razsvetljevala »ojstro in strmo pot«. Sam ter tja ležal je še sneg, padli pred nekaj dnevi. — Roke smo stekali v žep, kakor šolski otroci, ko se drsajo na ledu. A strašilo nas ni nič. — Seer sem se malo potekel na kolenih in rokah, a to še ni Bog ve kaj. — Od vzhoda se je žiralo. Nizko v dolinah je bila megla tu in tam. Nebo nad nami pa čisto in jasno.

Dopolneno je! Na vrhu smo bili, vrhu Mangarta, 2678 metrov nad morsko gladino! — In zavirskali smo vsi neskrat, da se je razleglo in odmevalo v daljavo...

Odložili smo nahrbtnike, izvlekli iz njih provijant ter poseli v krogu. — Par minut in — o krasota: solnce je poslalo svoj prvi blagodejni žarek in poljubilo z njim sivo glavo častiljivega velikana. — Kdor ni še videl tega prizora, ta ne ve, kaj je lepo!

In zapeli smo nekim nadnaravnim čutstvom: »V hribih se dela dan, v hribih žari!« — V raem jutru, ko je v dolinah še vse spalo, ogrevali so nas solnčni žarki tam gori v višavah. — Ta divni razgled na vse štiri vetrove! »Največ sveta otrokom sliši Slave!«, pel je Prošern. — In vsa ta divota zemeljska, ki jo zreš iz te sinje višine, je večja onega velikega slovenskega debla, ki »liši otrokom Slave!« — Krasna je Slovenija! — Le malo narodov se more ponasati z deželami, ki bi na malem prestoru nudile toliko obilico naravne lepote! — Žalibog, da mi sami ne poznamo zadostno domovine svoje! Čed me inteligenco je dobili ljudji, ki ti bodo znali bolje razpravljati o kakih afrikanskih naselbinah, nego o svoji domovini.

Radovedno oko mi je najprej ušlo tja na primorsko stran, tja, kjer se v dolini vije plavo-zelena Soča, — v kraj mladostnih spominov... Zd sem dalje na blestečo se Jadransko morje, na Trst. — Kritkarji rusko-japonske vojne še spijo mučno spanje — sem si mislil. — Ta in oni sanja, kako pada »Port Arthur«. In se obrača v takih mučnih sanjah, da bi skoraj padel iz postelje. Ša le visokostojee solnce ga reši tega mučnega počitka. — A tukaj vrh Mangarta smo tega rešeni! — Dalje proti jugu zreš preko Dolenjske na Hrvaško tja do Velebita; proti jugovzhodu pa se razprostira kakor velikanski vrz »zeleni« južni Štajer. — Severovzhodno opašes deželo z obširnimi poljskami, mej katerimi se vije velika reka, derča Drava. — Tu in tam se blešče veča in manja jezera. V ozadju teh poljan štrli proti nebu veliko gorovje, a mej njimi najvišji »Veliki kilek«: to je lepi, ali za nas vendar le »tužni« Korotan! (Zvršetak pride.)

Trgovina.

Borzna poročila dne 16. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.05, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.65—239.95, Francija K 94.95—95.10, Italija K 94.95 — 95.10, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.35—117.55, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.20 — 99.50, ogrska krona renta K 97. — 97.30, italijanska renta K 102.75—103.75, kreditne akcije K 653. — 655. —, državne železnice K 643. — 645. —, Lombardi K 87. — 89. —, Lloydove akcije K 740. — 745. —, Srečke: Tisa K 323. — 327. —, Kredit K 463. — do 475. —, Bodenkredit 1880 K 309. — 319. —, Bodenkredit 1889 K 297. — 307. —, Turške K 135. — do 137. —, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.20
„ „ v srebru	100.10	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.25	119.25
„ „ v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	90.90	90.90
Ogrska renta v zlatu 4%	118.95	118.90
„ „ v kronah 4%	97.25	97.52
„ „ renta 3 1/2 %	88.75	88.75
Akcije nacionalne banke	1611. —	1612. —
Kreditne akcije	652.75	652.25
London, 10 Letr.	239.65	239.62 1/2
100 državnih mark	117.35	117.35
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.02	19.03
10 ital. lir	95.10	95. —
Cesarini cekini	11.34	11.34

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 99.27 5/8, italijanska renta 104. —, španski exterior 88.55 akcije otomanske banke 589 —

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, unificirana turška renta 88.55 menjice na London 252.30, avstrijska zlata renta 102.55 ogrska 4% zlata renta 100.80, Landerbank —, turške srečke 129.25, pariška banka 12.05, italijanske meridionalne akcije 719. —, akcije Rio Tinto 14.09. Vzdržana.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 3/4, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2 3/4, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, Trdna.

Tržna poročila 16. septembra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.12 do 10.43; za april 10.80 do 10.81 Rž za oktober 7.74 do 7.75; za april 8.14 do 8.15 Oves za okt. K 6.90 do 6.91; za april 7.25 do 7.26 Koruza za september 7.15 do 7.20, za maj 7.25 do 7.26.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje boljše, trdno. Prodaja 25.000 meter. stot. za 5—7 1/2 stot. zvišanja. — Druga žita nekoliko stotink znižanja. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frk, za dec. 45.75.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 10 stotink znižanja, 5 stotink znižanja.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37. —, za dec. 37 1/2, za marec 38 1/2, za maj 38 1/2, vzdržano. Kava Rio navadna loco 37—38, navadna reela 39—42, navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za sept. 21.10, za oktober 21.70, za dec. 21.55, za januar 21.60, za maj 21.75, za avgust 22.20. Trdno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptne K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Melipile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10.6 Sh. Java 11.4 1/2 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.9, rž za okt. 15.75, za november-december 16.15, za nov. februar 16.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.05 za okt. 23.30, za november-december 23.70, za november-febr. 24. —, (trdno). Moka za tekoči mesec 30.85 za okt. 31.10, za nov.-december 31.45, za november-februar 31.70 (trdno) Repično cije za tekoči mesec 49.25, za oktober 49.25, za nov.-december 49.50, za januar-april 50.50 (stalno). Spirit za tekoči mesec 48.25, za okt. 48.50, za nov.-december 48.50, za januar-april 41.25 (trdno). Sladkor surov 88° usn nov 26 — 26 1/4 (mirno), bel za tekoči mesec 29 3/4 za okt. 29 3/4 za okt.-jan. 29 3/4, za januar-april 30 3/4 (mlačno) rafinirane 62—62 1/2 Vreme: oblačno.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure »am« ob delavnikih od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višjo od dne 27. avgusta t. l. naprej: Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosh so: bervan sateu, batist, perzal, fuštanj, plašči za gospe, sukno za moške obleke, volneno blago za ženske obleke, modereci, preproge, srajce za moške in ženske, spodnje hlače, pogrnjala za postelje itd. itd.

Si dovoljujem naznaniti sl. obč., da sem prevzel na lasten račun dobro poznano

PRODAJALNICO JESTVIN

Alojzije Vesel

— v ulici Barriera vecchia št. 2 —

Moje posebna skrb bo, držati v zalogi vedno sveže in prve prste blago.

Nadejaje se obile podpore boleži

sposhtovanjem

Valentin Zwitter.

Prva tržaška brusilnica

na električno moč Gualtiero Cozzio, Paso S. Giovanni št. 2. (vzlog ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje. Ima v zalogi vsakovrstne nože itd. itd.

Vsi oni, ki želé

si nabaviti dobro istrsko vino,

naj se zaupno obrnejo na po-

sestnika Ivan Brženda,

Sv. Donot pošta Buzet v ISTR!

izvrsen okus kave dosežete s prirnehanjem
Vydvore žitne kave
POSKUSITE! Vzorek dragovoljno.
Potna 5 kg posilja 4 K 50 h franco.
DOMACI PRIJATELJI
Vzorec izlarna žitne kave Praga-VIII.

Dr. N. Fertilio

specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45
(vzlog Torrente).

TRST.

ORDINUJE: od 10—12 predp.: 3—4 pop.
od 4—5 pop. brezplačno.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA

za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovce in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnvanje života, pasovi za popek, sosenzorji. — Narocbe se izvrše po meri. — **PREDMETI ZA BOLNIKE.** — Največa solidnost.

Srečkanje 22. oktobra 1904.

Srečke po K 1. c. kr. dnm. polic. loterije

1500 dobitkov, mej katerimi 100 glavnih v skupnem znesku K 50 000. Glavni dobitki K 25.000, 5000, 1000 se na zahtevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsa kupec srečke vdobi brezplačno in franko izkaz srečkanja.

Ces. kr. policijske loterije pisarna. Dunaj I., Schottering 11 (Policijsko poslopje.)

Tovarna pohltva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ustrovan cenik brezplačno in franco.

Čevljarnica

SILVIO MONICO

se je preselila iz ul. Riborgo št. 10.

v ulico Malcantan 8.

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (za dež Narodnega doma)

— Prvi slovenski urar. —

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavitejših tovarn. Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Trstu.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cejuje takoj in naničkratneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in občnkoristne namene.

Kmetovalec

(kolon) se išče pod ugodnimi pogoji za neko kampanjo. Naslov pov. uprava

Vnajem

se odda ali proda hiša v bližini Sežane, ki obsega 5 sob, kuhinjo, 3 kleti, hlev, pod, vodnjak, 240 m² vrta in 850 m² travnika. Naslov pov. uprava lista „Edinosti“.

Inteligenten mladenič

24 let star iščem kakoršno kof. službo, bodisi kot pomožni pisar, razpisalec ali kaj slinenga. Vešč sem slovenščine in nemščine v besedi in pisavi, laščine v besedi. Vstopim takoj za vsako plačilo. — Naslov: (pismono) Rojan 290. L. M. Peregrin.

SODE

stare in nove ima na prodaj Fran Budau v Trstu, ul. Paduina 21 (pri tleh).

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z m. dno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenile.

Najnižje konkurenčne cene.

Prodajalnica izdelovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo rila za delavski stan po izven n. nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih saovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za liče, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. kotrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupn., razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Poročanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega po ovalnega pooblaščenca za sprejemanje naročb.

Prve in jedir e želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljava. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitve in pošiljavo pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Jrškaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugam in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poslovanje hranilni račun 816.004.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. — ANTON SANZIN — Barriera vecchia 11.

Zalega perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (inštanj), vleur in pletenit; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, majo, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapestnic in kravat. Moderci in drobnarije.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Ustanovljeno leta 18

Priznana najboljša

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zalega slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Stanje hranilnih vlog:

18 milijonov kron

Rezervni zaklad:

nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Otvorilo se je velikansko skladišče

ALL'UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in obleke za moške, dečke in otroke.

Veliki dohodi blaga iz tu in inozemskih tovarn. — Naroče po meri hitro in točno.

Govori se slovenski.

Najugodnejše cene

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

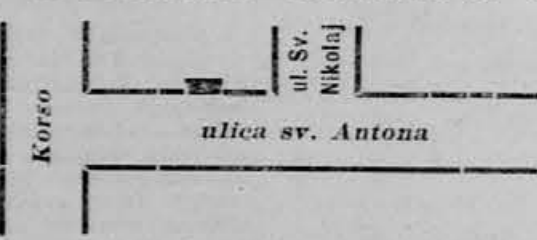
(G. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Novi tržaški cestni načrt

Znamenje ■ kaže natančen kraj, kjer se bo v kratkem odprla nova prodajalnica angleških posebnostij in sicer pod

št. 2 ulice sv. Antona (Palača Treves).

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs. vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obliacij, arčik, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnučuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaška ženitninske kavoije.

Bakompt in inkasno bank.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor'na naročila.

Podružnica v Spjletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.